

Scenariusz lekcji geografii

Etap edukacyjny nauczania: szkoła podstawowa
Oddział: kl.7

1. Temat lekcji

Struktura narodowościowa, etniczna i wyznaniowa

2. Opis ogólnego celu edukacyjnego

Poznanie struktury narodowościowej, etnicznej i wyznaniowej ludności Polski.

1. Opis szczegółowego celu edukacyjnego/ Charakterystyka materiału nauczania

Wiadomości

Uczeń zna:

- znaczenie terminów: naród, mniejszość narodowa, mniejszość etniczna, społeczność etniczna,
- nazwy mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności etnicznych zamieszkujących obszar Polski,
- strukturę wyznaniową ludności Polski,

Uczeń wyjaśnia:

- różnicowanie narodowościowe, etniczne i wyznaniowe ludności Polski i wybranych państw europejskich,
- różnicę między mniejszością narodową a mniejszością etniczną

Umiejętności

Uczeń potrafi:

- odczytywać dane statystyczne z diagramów oraz na ich podstawie formułować wnioski,
- wskazać na mapie Polski obszary zamieszkiwane przez przedstawicieli mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności etnicznych,
- podać przyczyny zmian w strukturze narodowościowej mieszkańców Polski w XX i XXI w.,
- podać przyczyny rozmieszczenia mniejszości narodowych i etnicznych w naszym kraju.

Postawy

Uczeń zgodnie współpracuje w grupie i czuje się odpowiedzialny za jej pracę.

Uczeń prezentuje postawę dociekliwości w wyszukiwaniu i porządkowaniu informacji.

2. Szczegółowy opis organizacji i przebiegu zajęć

Dwa tygodnie przed planowaną lekcją nauczyciel dzieli klasę na 10 grup. Każdej z nich zleca zebranie informacji o jednej mniejszości narodowej (niemieckiej, ukraińskiej, białoruskiej, rosyjskiej), mniejszości etnicznej (romskiej, łemkowskiej, tatarskiej, karaimskiej), lub społeczności etnicznej (śląskiej, kaszubskiej). Informacje te zostaną zaprezentowane w formie dramy. Prosi uczniów także o przedstawienie odpowiednich rekwizytów związanych z daną grupą ludności, np. symboli, ubiorów, nagrań. Zebrany materiał powinien zawierać między innymi informacje o obszarze zamieszkiwanym przez przedstawicieli mniejszości lub społeczności, o ich pochodzeniu, zwyczajach, języku oraz religii. Nauczyciel wyjaśnia, na czym polega metoda dramy, oraz informuje, że zajęcia poświęcone mniejszościom narodowym i etnicznym oraz społecznościom etycznym przybiorą formę festiwalu Spotkanie Kultur. Wyznacza kilkoro uczniów do przygotowania sali lekcyjnej do zajęć.

Przebieg części merytorycznej lekcji:

- Nauczyciel wprowadza uczniów w tematykę lekcji. Zadaje pytania: Czym jest naród? Co oznaczają pojęcia: mniejszość narodowa, mniejszość etniczna i społeczność etniczna. W razie trudności uczniowie korzystają z możliwości wyszukania wyjaśnienia pojęć w bazie internetowej. Jeden z uczniów zapisuje wspólnie wypracowane wyjaśnienia terminów na tablicy.
- Następnie uczniowie wspólnie z nauczycielem omawiają różnice między mniejszością narodową, mniejszością etniczną a społecznością etniczną.
- Na potrzeby zajęć sala lekcyjna zamienia się w scenę festiwalu Spotkanie Kultur.

- Nauczyciel odgrywa rolę prowadzącego festiwal, natomiast uczniowie- przedstawiciele poszczególnych grup narodowo- etnicznych.
- Uczniowie charakteryzują kolejno poszczególne mniejszości narodowe i etniczne wykorzystując przygotowane wcześniej materiały (np. nagrania, mowy lub pieśni, stroje ludowe danej grupy lub też inne charakterystyczne elementy).
- Nauczyciel nawiązując do wypowiedzi uczniów na lekcji- omawia wraz z nimi strukturę wyznaniową w Polsce na tle wybranych państw europejskich.
- Nauczyciel ocenia wystąpienia uczniów.

3. Wskazanie warunków dalszego utrwalania i doskonalenia rezultatów osiągniętych przez uczniów.

- Na podstawie dostępnych źródeł informacji opisz albo przedstaw w innej formie(np. plakatu, prezentacji multimedialnej) strukturę narodowościowo- wyznaniową powiatu lub województw, w którym mieszkasz.

Załącznik 1.

Wykaz niezbędnych środków dydaktycznych, materiałów i źródeł informacji.

Podręcznik, atlasy, internet.

Adresy przydatnych stron internetowych:

- kalejdoskopkultur.pl
- gwarypolskie.uw.edu.pl
- skarbnicakaszubska.pl
- akademiabajkikaszubskiej.pl
- karaimi.org
- lemko.org/polish/zakorzenie
- tatarzy.pl

Załącznik 2.

Zestaw zadań dla uczniów wraz z opisem sposobu pomiaru i oceny osiągniętych przez uczniów wyników/rozwiązań zadań.

Wykonanie zadań w zeszycie ćwiczeń

Załącznik 3.

Ewaluacja lekcji.

Na podstawie przeczytanego tekstu (nauczyciel udostępnia tekst) rozpoznaj mniejszość narodową, mniejszość etniczną, społeczność etniczną.